

Anna, az áldott anya

1 Sámuel 1,9-28

Egyszer Anna fölkel, miután ettek és ittak Silóban. Éli pap meg ott ült egy széken az ÚR templomának az ajtófélfájánál. ¹⁰Az asszony lelke mélyéig elkeseredve könyörgött az ÚRhoz, és keservesen sírt. ¹¹Azután erős fogadalmat tett, és ezt mondta: Seregek URa! Ha részvétellel tekintesz szolgálólányod nyomorúságára, gondod lesz rám, és nem feledkezel meg szolgálólányodról, hanem fiúgyermeket adsz szolgálólányodnak, akkor egész életére az ÚRnak adom, és nem éri borotva a fejét! ¹²Mivel hosszasan imádkozott az ÚR színe előtt, Éli figyelte az asszony száját. ¹³Anna magában beszélt, csak ajka mozgott, de hangja nem hallatszott. Ezért Éli azt gondolta, hogy részeg, ¹⁴és ezt mondta neki: Meddig tart még a részegséged? Józanodj ki mámorodból! ¹⁵Anna azonban így válaszolt: Nem, uram! Bánatos lelkű asszony vagyok. Nem ittam bort vagy szeszes italt, hanem a lelkemet öntöttem ki az ÚR előtt. ¹⁶Ne tartsd szolgálólányodat elvetemült asszonynak, mert nagy bánatom és szomorúságom miatt beszéltem ilyen sokáig. ¹⁷Éli így válaszolt: Menj el békességgel! Izráel Istene teljesítse kérésedet, amit kértél tőle! ¹⁸Ő pedig ezt mondta: Nézz jóindulattal szolgálólányodra! Azután elment az asszony a maga útjára, evett, és nem volt többé szomorú az arca. ¹⁹Másnap reggel fölkeltek, imádkoztak az ÚR előtt, majd visszatértek otthonukba, Rámába. Amikor aztán Elkána a feleségével, Annával hált, az ÚRnak gondja volt rá. ²⁰Egy idő múlva Anna teherbe esett, fiút szült, és elnevezte Sámuelnek, mert ezt mondta: Az ÚRtól kértem őt. ²¹És mikor fölment az az ember, Elkána, egész háza népével, hogy bemutassa az ÚRnak az évenkénti áldozatot, és teljesítse fogadalmát, ²²Anna nem ment el, hanem ezt mondta férjének: Majd az elválasztása után viszem el a gyermeket, hogy megjelenjék az ÚR előtt, és végleg ott maradjon. ²³A férje, Elkána ezt felelte neki: Tégy úgy, ahogy jónak látod. Maradj itthon, amíg elválasztod. Csak az ÚR tartsa meg ígéretét! Otthon maradt tehát az asszony, és szoptatta a fiát, míg el nem választotta. ²⁴Miután elválasztotta, elvitte magával, és vele együtt vitt egy hároméves bikát, egy véka lisztet, meg egy tömlő bort, és bevitte az ÚR házába, Silóba. A gyermek még kicsiny volt. ²⁵Akkor levágták a bikát, a gyermeket pedig bevitték Élihez. ²⁶Az asszony ezt mondta: Kérlek, uram! A te életedre esküszöm, uram, hogy én vagyok az az asszony, aki itt áll melletted és imádkozott az ÚRhoz. ²⁷Ezért a gyermekért imádkoztam, és az ÚR teljesítette kérésemet, amit kértem tőle. ²⁸Én viszont felajánlom az ÚRnak. Legyen egész életére felajánlva az ÚRnak! És ott imádták az URat.

Anyák napja van!

Vajon miért van az, hogy ha valami veszélybe kerül környezetünkben, akkor az kap egy napot a 365 közül ???

Így ünnepeltük 2 hete április 22-én a „Föld napját”. De van ma már „levegő napja”, „jövő napja”, „vizek napja”, sőt „Nap napja”, s még hosszan lehetne sorolni a veszélyeztetett életszükségleteinket, melyek mind kapnak egy-egy napot, befejezve a mai nappal, az „anyák napjával”-val.

Talán ezzel szeretnénk letudni erkölcsi felelősségünket?

Anyák napja!

Nem keresztyén ünnep!

Mégis figyelmeztet bennünket. Egy veszélyeztetett értékre, egy olyan értékre, amiről a Biblia is sokszor beszél.

De hogyan is alakult ki az anyák napja ünnepe a történelemben???

Ha végignézünk a történelmi korszakokon, akkor azt látjuk, hogy mindenféle kultúrában megtalálható ez az ünnep. Mindenütt van valami közös érték, mely az anyaságot, az anyalétet igyekezett kiemelni és ünnep formájában a közösség tagjait arra emlékeztetni: az anyák napja az élet ünnepe.

Már a görög hellenizmusban is olvashatunk arról a tavaszi ünnepről, amelyet Rheának, mint Zeusz, az istenek és mindenki anyjának szenteltek.

Majd pedig, mind az Ó- mind az Újszövetségben az egyház mennyasszonyként vagy anyaszentegyházként jelenik meg. Ez a korai keresztyén kultúrában már úgy mutatkozott, hogy az anyák napja inkább az egyént védő és féltőn óvó anyaszentegyház ünnepe.

Ez az ünnep a húsvétot követő 4. vasárnapra esett, mely gyakran május első vagy második vasárnapját jelentette.

De honnan ered a mai anyák napja ünnepe, május első vasárnapján?
Nem a keresztyén egyháztól!

A szekularizáció terjedésével, az egyén már kevésbé élte meg az anyaszentegyház féltőn gondoskodó anyai tulajdonságait, ezért a 19/20. század fordulóján Amerikában elindult egy polgári kezdeményezés, amely már nem valamilyen történelmi eseményhez, nem is egyházi ünnephez, nem általában az anyasághoz, hanem az egyes édesanyákhoz kapcsolódott.

A kezdeményező magánszemély Anna M. Jarvis volt, akinek 1914-ben sikerült Wilson elnöklete alatt állami ünneppé nyilváníttatnia az anyák napját. A háború után pedig hamar tért hódított Amerika után az öreg kontinensen is, sajnos nem a magában hordozott értékes tartalom miatt, hanem elsősorban a virágkereskedők, üdvözlőlap gyártók, cukorka- és ajándékkereskedők lobbitevékenysége miatt. Mindez olyan szintre emelkedett, hogy Jarvis végül nem volt hajlandó nevét adni ehhez az ünnephez, sőt még maga is szembekerült a törvénnyel, vehemens tiltakozásai miatt.

Ez hát az anyák napja. Egy jó üzlet. Tuti profit.
365 nappól egy az anyáké. Egy száll virág, vagy egy képeslap. 364 napban pedig van, ahogy van.

Nem állítom, hogy ebben a közösségben csak egy napos érték lenne az anyák napja, bár nem ismerem mindenkinek a saját édesanyjával meglévő, vagy korábbi kapcsolatát, illetve azt sem, hogy a jelenlévő anyák hogyan tekintenek saját anyaságukra.

Azt viszont állítom, egyszerű, de talán nem leegyszerűsítő tapasztalataim, talán közös tapasztalataink alapján, hogy az anyaság értéke, fogalma általános válságban van, a nyugati civilizációban és Magyarországon egyaránt.

Anyának lenni ma semmilyen tekintetben sem érték vagy áldás. Legtöbbször a hivatásban, munkában, karrierben való előrehaladás és kiteljesedés akadályaként jelenik meg. A gyermeket sok családban valahogy meg kell oldani, jól időzíteni (akár napra pontosan is) az érkezését, hogy a legkevesebb problémát okozza saját életünk menedzselése közben.

És az is általános tapasztalat, hogy két vagy több gyermek egyszerűen ellehetetleníti bármely édesanyának a munkába való visszaállását. A több gyermek egyszerűen rizikófaktort jelent minden munkaadónak és HR-esnek.

Nyugat Európában picit más a rendszer, de a társadalom és annak értékmérőjeként a munkaerőpiac sem édesanyaként tekint rájuk, hanem munkaerőként. Annyi időt kapnak, hogy egy picit felépüljenek fizikailag a szülés után.

Hallott-e valaki arról a szóról, hogy béranya?

Amerikában van elterjedőben ez a fogalom. Nők egyre növekvő többsége saját egészségüket és szépségüket tartva szem előtt indiai és más keleti országok „béranyáinak” szolgáltatását rendelik meg jó áron, és velük hordatják ki, ill. születetik meg leendő gyermeküket.

Szóval, azt hiszem nem túlzok, ha azt mondom mindannyiunk közös tapasztalata az, hogy a mai nőideál messzire került az anyaság értékeitől.

Huxley *Szép új világ* című művében, ahol az embereket lombikban gyártják a legnagyobb szégyen az anyaságról beszélni. A legerkölcstelenebb szó: az édesanya.

Ez lesz hát a szép új világ? Ahol a nők annyira egyenlők akarnak majd lenni a férfiakkal, hogy ők sem akarnak már szülni?

Remélem, sohasem érünk el ebbe a szép új világba. Bár az irány erre tart.

S ha valaki fel meri vetni, hogy egy nőnek a hivatása, s legnagyobb méltósága és tisztessége az Istentől kapott anyasága, akkor azt minimum a női emancipáció kerékkötőjének tartják, hogy csúnyább szavakat itt ne használjak.

Ez hát a környezetünk. Egy nap az anyáké, a többi pedig
...szép is..., ... új is...

De van-e a Bibliának más mondanivalója az anyákról, az anyaságról, az anyák napjáról?

Van!

Mégpedig az, hogy a Biblia szerint nem lenne szükség anyák napjára, mert az anyaság az egyik legnagyobb érték, amit valaha nő, és az ő környezete saját életében megkaphat Istentől. Félreértés ne essék, nem ítélem el az anyák napját. Jó dolog az anyák napja, de még jobb lenne annak a társadalomnak, melyeknek nincs szüksége anyák napjára, hogy tisztelje, megbecsülje, és legfőképpen kincsének érezze az anyaságot. Mert ahol a Biblia határozza meg az értékeket, ott a legfőképpen szó: édesanya. Édesanya, akin keresztül Isten az életet ajándékozza. Édesanya, akik első számú munkatársai a Teremtőnek.

Bizony komoly mulasztásai vannak a keresztyén egyházaknak, hogy egy világi, polgári kezdeményezésnek kell figyelmeztetnie bennünket arra, hogy egyáltalán nem természetes ma a Biblia értékrendje akár az anyasággal kapcsolatban is.

Mit is mond hát a Biblia?

A Bibliában a nők sohasem a gyermektől féltek, hanem a gyermektelenségtől. A szegény mindig a gyermek nélküli, áldatlan állapot volt, nem pedig a gyermekekkel megáldott családi életforma. Amikor pedig valaki gyermeket szül, akkor a hálaadó énekekben arról olvashatunk, hogy Isten elvette az adott nő szegényét, gyalázatát.

A bibliai asszonyok az anyaságot Isten legdrágább ajándékának tartották.

Itt van Anna, akinek mindene megvan. Boldog házasság, megbecsülés, szeretetteljes légkör. Mégis lelke mélyéig el van keseredve. Mindene adott, de a legfontosabb hiányzik. Anya szeretne lenni. Gyermekeért könyörög.

Nézzük meg rövid pontokba szedve, hogy milyen üzeneteket hordoz a mi számunkra ez a felolvasott történet!

Nem előny, hanem áldás.

Az egész Biblia, de itt Anna esetében is azt látjuk, hogy a gyermekvállalás nem más, mint Isten áldása. Anna Istentől kéri a gyermeket, Istentől kéri az anyaságot, mert egyedül ő tudja ezt megadni neki.

Ma sok család vagy anya úgy tekint egy gyermekre, mint egy befektetésre. Megéri, nem éri meg. Előnyös, hátrányos. Mennyit hoz, mennyit visz.

Nos, egy gyermek megszülése és felnevelése nagyon ritkán előnyös. Azt értem alatta, hogy üzleti szempontok alapján a szülő mindenképpen kockázatot vállal. Rengeteg energiát, időt, erőt és pénzt követel, hogy lelkileg és fizikálisan is gondoskodjunk egy gyermekről, mondjuk 18 éven át. Ma Magyarországon pl. határozottan nem előnyös második vagy harmadik gyermeket vállalni. Gondolok itt a már említett munkába való visszaállásra, vagy csak egyszerűen a villamosra való feljutásban.

De nem üzleti szempontok alapján viszont azt kell, mondjuk, a Biblia szerint az előny és a haszon nem egyenlő az áldással. Az áldás Isten jelenlétét jelenti akár előnyös, akár előnytelen helyzetben legyen is bárki.

Anna itt nem előnyért és haszonért imádkozik, nem azért, hogy ne szólják meg, nem azért, hogy legyen, ki eltartsa majd öregkorában, hanem női hivatásának betöltéséért: egy gyermekért.

Mert bár élete gazdag volt és mégis szegény. Igazán gazdag csak úgy lehetett, ha Isten áldásaként megkapja az anyaság ajándékát is.

Imádságában pedig azt látjuk, hogy mindent odatett Isten kezébe. Teljes bizalommal hisz Istenben. Talán ez az egyik legtanulságosabb része ennek a történetnek minden édesanya számára, hogy Isten elé mindent oda lehet vinni. Legkeserűbb gondolatainktól és érzéseinktől kezdve a legnagyobb ígéreteinken és fogadalmainkon keresztül az egész család sorsát. Ezt látjuk itt Anna esetében is. Még nem is lehet biztos benne, hogy Isten teljesíti kérését, de ő már rábízta gyermeke életét az Úrra.

Anyák és Apák! Leendők vagy éppen gyakorlók! Kiben bíztok, és kire bízátok gyermekeitek életét? Ki segít nektek a gyermeknevelés terheinek cipelésében?

Továbbá arra is rámutat Anna története, hogy az anyaság nem csupán a fizikai szülés következménye. Sok elrettentő hírt hallunk otthagyt és eldobott csecsemőkről, szörnyű élethelyzetekről és sorsokról. Ugyanakkor találkozhatunk olyan valóságos anyákkal is, akik sohasem szültek, mégis anyák, mégpedig a javából. Ilyen a történetben Anna is.

Mire gondolok?

Az anyaság lelkiesség!
Az anyaság áldozathozatal!
Az anyaság életmód!

Egy gyermek fizika léte még senkit nem tesz anyává. Az anyaság szívből fakad.

Az a szeretet, áldozathozatal, végtelen erő és odaadás, amire csak az anyák képesek, sohasem jöhet máshonnan, csakis a szív mélyéről.

Anna esetében azt látjuk, hogy imádságában már oda is áldozza egyszer majd születendő gyermekét az Úrnak. Ettől nagyobb áldozatot nem hozhat senki. Az a várva-várt gyermek elválasztása után legyen az Úré. Nem magamnak kérem Uram, hanem neked szentelem őt. Ez a legnagyobb áldozat, amit édesanya meghozhat. Tudni, hogy az Úrtól kaptam, és tudni, hogy neki is adom majd.

Elengedni egy gyermeket, legyen az aprócska, mint Sámuel volt, vagy legyen 18 éves „nagykorú”, vagy 24 éves diplomás – ez minden szülő számára nagy feladat. Mert nehéz elfogadnunk, hogy nem tulajdonunk a gyermek, Isten csak letétbe helyezi el családjunkban.

Ugyanakkor nem csupán az elengedés, hanem a nevelés is, itt közösségünkben a keresztyén nevelés is sokszor fejtörést okoz családjaink számára.

Sokan érdeklődéssel hallgatnák meg Annát, hogyan sikerült neki olyanná nevelnie Sámuelet, amilyen lett.

Hívó, az Úrban bízó, imádkozó, igazi áldott ember.

Sok szülő későn kap észbe, és szeretne valamit jóvátenni a keresztyén nevelés terén. Ilyenkor történik az, hogy a gyerek soha nem volt templomban, sem hittanórán, sem keresztyén közösségekben: mégis le kell konfirmálnia.

Vagy kibírhatatlan a kamasz, ezért beadják egyházi iskolába, ha már ők, a szülők nem, legalább az iskola nevelje rendre. Nem általánosításként, de 99%-ban ezekből az emberekből lesznek azok, akik teljesen kiábrándulnak aztán egyházból, hitből és mindenből.

Ugyanis Anna nem azért vitte Éli főpaphoz Sámuelet, mert maga nem tudta volna jó úton tartani, hanem azért mert ígéretet tett neki, és ezt tartja meg. Anna hitélete nem csak akkor nyilvánult meg, amikor nagyon vágyott egy gyerekre, és ezért elment a templomba könyörögni.

Anna hite az otthonában is ugyanúgy megnyilvánult. Egy gyermek, aki látja, hogy az édesanya, édesapa imádkozik, hisz, és vállalja a hit áldásos, de sokszor nem előnyös következményeit, ennek a gyermeknek hiteles lesz az Isten és a benne való hit.

Végül pedig érdemes megjegyezni azt is, hogy Anna döntése kihat majd egész népére. Gyermeket szeretne, felajánlja az Úrnak, de még fogalma sincs, hogy ki is lesz ez a gyermek. Isten bírálja és prófétája.

Istennek igaz embere egy olyan korban, amikor erény a csalás és lopás, amikor Éli fiai nyomorgatják a népet, és saját érdekeik alapján gyakorolják a vallást. Gondolná-e valaki, hogy egy hívő édesanya csendes imádsága, szájrebecése, ilyen hatással lehet családra, közösségre, egyházra, társadalomra? Hiszen Sámuel hosszú és küzdelmes élete során Izráel visszatért az Úr útjára.

Erre van szükségünk,

nekünk is gyülekezetnek és nemzetnek!

Imádkozó édesanyákra, akik életüket az Úrral élik, akik a legnagyobb áldozatot is képesek meghozni Istenért és gyermekeikért, akik hitelesen élik meg a hitet fiaik előtt, akik teljes hittel rá tudnak hagyatkozni Istenre, és minden erejükkel benne bíznak.

Így áldja meg Isten és így áldjuk mi is gyülekezetünk és magyar népünk minden édesanyját, ne csak a mai napon, hanem az év minden más napján is. Ámen.